

Úspěšné tažení JLTV pokračuje

Program lehkých obrněných vozidel JLTV (Joint Light Tactical Vehicle) vznikl jako reakce na výkony strojů HMMWV v podmínkách současného nelineárního válčiště. Konflikty v Somálsku, Afghánistánu, Iráku i jinde totiž jasně ukázaly jejich zásadní slabinu, a sice minimální balistickou a protiminovou ochranu. Ačkoli se postupně podařilo část vozového parku vylepšit pomocí sad přidavného pancéřování nebo zavedením odolnějších variant jako M1114, M1151 nebo M1152, jednalo se pouze o dočasné řešení. Jejich šasi zkrátka nikdy nebylo dimenzováno na takovéto razantní zvýšení hmotnosti a vzhledem k namáhání se omezila životnost mnoha součástí.

Některé přepravní úkoly vozů HMMWV se sice následně přenesly na těžké obrněnce kategorie MRAP (Mine-Resistant Ambush Protected), ale ty mají podstatná provozní omezení – jsou rozměrné, v málo únosném terénu kvůli své velké hmotnosti snadno zapadají, jejich těžiště leží dosti vysoko, takže trpí nestabilitou a jednoduše se převracejí, a mají značnou spotřebu paliva. Zatímco HMMWV je tedy příliš lehký a MRAP naopak příliš těžký, JLTV má představovat „zlatý střed“ s pancéřovanou ochranou téměř na úrovni MRAPu, avšak s mobilitou a univerzálností HMMWV.

Prvopočátek vozů JLTV lze datovat k roku 2006, kdy Pentagon oznámil, že stroje HMMWV již nejsou perspektivní a bude místo nich hledat odpovídající náhradu. Po mnohaletém vývoji a hledání vhodného konstrukčního řešení bylo v srpnu 2015 nakonec vyhodnoceno jako nejlepší řešení společnosti Oshkosh Defense, jež do projektu nabídla svůj typ L-ATV (Light Combat Tactical All-Terrain Vehicle), poprvé veřejně ukázaný na vojenském sympoziu AUSA 2011. Ten disponuje mj. podvozkom se systémem nezávislého zavěšení kol TAK-4i s možností variabilního nastavení světlé výšky, což mu zaručuje dobré jízdní vlastnosti v těžkém terénu, neboť umožňuje svislý pohyb náprav až o 508 mm. Úvodní produkce JLTV (tak L-ATV označují

americké ozbrojené síly) začala během roku 2016, přičemž první objednávka ze strany US Army a US Marine Corps zněla na 16 901 strojů. Zpočátku se obrněnec JLTV kompletoval ve verzi A0, později naběhla výroba vylepšené varianty A1. Rozdíl mezi nimi představuje především upgradovaný motor, kterým se u varianty A1 stal 6,6litrový osmiválcový turbodiesel Gale Banks Engineering 866T. Jde o militarizovanou komerční pohonnou jednotku General Motors L5P Duramax o výkonu 254 kW a točivém momentu 895 Nm, udělující vozidlu rychlost až 113 km/h. Řazení u modelu A1 zabezpečuje samočinná šestistupňová převodovka 2500SP od společnosti Allison Transmission. Pancéřování kabiny je modulární – vozy opouštějí výrobní linku se základní sadou balistické ochrany, tzv. A-kit.

Tato úroveň postačuje pro běžné mírové podmínky nebo oblasti s nízkým stupněm ohrožení. V prostředí, kde je riziko zasažení přímou palbou, střepinami nebo explozemi pod kabinou a podvozkom vyšší, lze typ JLTV doplnit přímo v dílnách u jednotek o „B-kit“, tedy přidavné pancéřování. Bez doplňkových pancéřových modulů má automobil pohotovostní hmotnost 6350 kg, což mu zaručuje přepravitelnost pomocí středních transportních letounů a těžkých dopravních vrtulníků. Nakládku a vykládku na paluby letadel i v sadkových plavidel zjednodušuje možnost regulace světlé výšky díky pneumatickému systému TAK-4i, jenž dokáže zdvihnout kabinu od podvozku natolik, že JLTV poté může brodit do hloubky přes 1,5 m, nebo ji naopak může spustit do té míry, aby výška střechy (stejně jako v přípa-

■ V červenci 2021 společnosti Oshkosh Defense a Rafael Advanced Defense Systems předvedly v Estonsku JLTV vyzbrojené osminásobným odpalovacím zařízením pro řízené střely Spike NLOS s dostřelem až 32 km. Na titulním snímku nosič lafetovaných automatických zbraní M1278 s 12,7mm kulometem M2 v pancéřovaném střílešti OGP. V návrhu rozpočtu amerického ministerstva obrany na fiskální rok 2023 jsou vyčleněny finance na nákup 2909 JLTV pro pozemní vojsko, 656 pro námořní pěchotu, 138 pro letectvo a 18 pro námořnictvo.

dě automobilů HMMWV) nepřesáhla 1,83 m. S osazeným „B-kitem“ je bojová hmotnost obrněnce přes 10 200 kg.

Typ JLTV pro americké ozbrojené síly se vyrábí ve dvou standardních provedeních, a to se čtyřdveřovou a dvoudveřovou kabinou. Čtyřdveřové bojové stroje (označované jako Combat Tactical Vehicle) uvezou až pětici osob a jejich užitečná hmotnost činí asi 1588 kg. Dvoudveřová logistická verze (tj. Combat Support Vehicle) pojme sice jen dva vojáky, ale uveze až 2313 kg nákladu. Bojová JLTV se dále dělí na tři účelové varianty: vozidlo všeobecného použití (M1280 General Purpose Vehicle), nosič lafetovaných automatických zbraní (M1278 Heavy Guns Carrier Vehicle; osádku tvoří 4+1 osoba, výzbroj sestává buď z 12,7mm kulometu M2, nebo 40mm granátometu Mk.19 instalovaného v pancéřovaném střelišti OGPK nebo dálkově ovládané zbraňové stanici M153 CROWS II) a nosič PTRK (M1281 Close Combat Weapons Carrier Vehicle; s osádkou v počtu 4+1, vyzbrojený systémem TOW ve věžičce I-TGPK). Logistické JLTV (M1279 Utility/Prime Mover) může kromě transportovaného materiálu vést též stan pro stavbu např. polního ubytování či velitelského stanoviště. Za auto-

■ V březnu 2022 demonstrovaly Oshkosh Defense a Elbit Land Systems vůz JLTV v podobě samohybného minometu. Na jeho korbě byl instalován 120mm minomet Spear s malým zpětným rázem, vysokou mírou automatizace a schopností vést palbu maximální rychlostí 12–16 ran/min (nebo 3–4 rány/min po dobu 10–20 min).

tie určené zahraničním zákazníkům. Prvním uživatelem mimo území USA se stala Černá Hora, kam v říjnu 2020 dorazila úvodní pěti kusová série z 67 objednaných JLTV. Dne 11. května 2021 převzalo první část z 38 objednaných automobilů JLTV Slovinsko, kde slouží osazené dálkově ovládanými zbraňovými stanicemi M153 CROWS II, na nichž jsou kromě 12,7mm kulometů umístěna ještě

vou stanici FN DeFNder Light. V roce 2020 projevilo o JLTV zájem též Rumunsko, které chce pořídit okolo 130 kusů pro své speciální síly. Vloni na podzim se ale objevila informace, že akvizice může být mnohem větší, neboť typ JLTV je jedním z kandidátů na nové lehké obrněné vozidlo rumunské armády, která hodlá nakoupit až 1059 vozů této kategorie. Mimo společnost Oshkosh Defense s JLTV

■ Dvoudveřová logistická verze uveze až 2313 kg nákladu. Na snímku během zkoušek s doplňkovou sadou lavic a plachtou, jimiž lze osadit korbu a uzpůsobit ji pro přepravu vojáků mimo bojovou zónu.

■ Oshkosh JLTV zapůjčený ozbrojenými silami Černé Hory byl k vidění i na akci Bahna 2022, kde při statické i dynamické ukázce zaujal nejenom běžné návštěvníky, ale i uživatele z řad AČR. Typ JLTV by mohl být v budoucnu zařazen do výzbroje české armády.

mobily JLTV lze připojit jednoosý přívěs JLTV-T (JLTV – Trailer) o hmotnosti 2001 kg a nosnosti 2313 kg.

V únoru 2019 začala americká námořní pěchota zařazovat nové obrněnce vyrobené v rámci LRIP (Low-Rate Initial Production, tedy omezená sériová produkce) k prvním bojovým jednotkám. O dva měsíce později ji následovalo pozemní vojsko. V červnu 2019 se ve společnosti Oshkosh Defense rozeběhla běžná sériová výroba, k červenci 2021 firma oznámila, že její výrobní linku opustilo už přes 12 500 JLTV a do května 2022 k nim přibýlo dalších 3500 zkompletovaných vozidel. Kromě dodávek pro ozbrojené síly Spojených států tyto počty zahrnují také výrobní par-

ty OZ PTRK Spike-LR. V srpnu 2021 odebrala pět desítek JLTV také Litva, která si jich zamluvila dohromady 200 (s opcí na pozdější akvizici až tří stovek dalších), i v tomto případě vyzbrojených moduly M153 CROWS II. Celý obchod s Vilniusem má být dokončen do roku 2024. Letos získá celkem 33 vozů JLTV Severní Makedonie, s opcí na nákup až 119 doplňujících kusů. Prvních šestice strojů dorazila 23. července 2022 lodí z USA do řecké Soluně, odkud zamířila pozemní cestou k makedonské armádě. V roce 2023 se potom šestou evropskou zemí provozující tento typ stane Belgie, která má obdržet první z 322 nasmlouvaných JLTV, z nichž 135 bude vybaveno dálkově ovládanou zbraňo-

se o zakázku ucházejí též modely Nurol Makina NMS 4x4, Arqus Sherpa, AM General Humvee Saber, GDELS Eagle a Thales Hawkei. Úvodním zákazníkem v Jižní Americe se letos stane Brazílie, jež si objednala 12 kusů JLTV pro svou námořní pěchotu. První čtyři vozidla mají být předána brazilským „mariňákům“ do října 2022, dále mají dodávky pokračovat tempem čtyři kusy za rok až do roku 2024. Dohromady ale Brazílie plánuje do roku 2030 akvizici 48 JLTV. V České republice firmu Oshkosh Defense zastupuje společnost STV GROUP, která je mj. dlouhodobým poskytovatelem opravářských a servisních služeb pro bojová vozidla české armády.

Foto: US DoD a Oshkosh